

Bevestigingsdienst, Nieuwe kerk, 8 januari 2012

Voorganger: ds. G.J.A. Veening

Lezingen: Jesaja 60:1-6 en Matteus 2:1-12.

Preek:

Gemeente van onze Heer Jesus Christus.

De afgelopen week zijn er heel wat voorspellingen uitgesproken. Dit nieuwe jaar zal ons van alles brengen, als je de voorspellingen mag geloven. Veel van die voorspellingen zijn overigens niet echt leuk, maar sommige juist wel. Het Nederlands voetbalelftal bijvoorbeeld zal op het Europese kampioenschap ook na de groepsfase nog in actie komen. Het lijkt me een leuk idee, tenslotte zitten wij in een zware poule. Veel voorspellingen dus en ook in het gedeelte uit Jesaja wordt een en ander voorspeld. Een vloed van kamelen zal je land overspoelen, in het Hebreeuws staat er: een massa kamelen zal je bedekken. En uiteraard moet je dat niet al te letterlijk opvatten, want een massa kamelen bovenop je, het lijkt me niet erg aangenaam. En deze tekst is juist wel bedoeld als een tekst die wil troosten. Een tekst die het goede, het heil aankondigt. Kamelen, een massa kamelen, wij in West-Europa zouden waarschijnlijk nauwelijks weten, wat we ermee aan zouden moeten. Ik persoonlijk heb weinig met kamelen, in het midden-Oosten in die tijd zeker waren ze een prachtig vervoermiddel zeker wie de woestijn door moest. En een massa kamelen staat voor welvaart, voor rijkdom. Dat is de troost in de tekst, want dit gedeelte in Jesaja is geschreven in een slechte tijd. Een tijd van misoogsten, een tijd van armoede, een tijd waarin joodse mannen trouwden met niet-joodse vrouwen en dan niet omdat ze er gek op waren, maar in een poging om aan de armoede te ontkomen. In die tijd, in die tijd van economische malaise spreekt Jesaja deze woorden. Open je ogen, kijk om je heen. Het is er al, het komt goed, het komt naar je toe, de rijkdom ook in de vorm van zonen en dochters en dan in drommen. Mooie woorden, mooie beelden. En hoe hebben de mensen ze gehoord? Ze zijn opgeschreven, misschien wel door Jesaja zelf. Als ze door een ander zijn opgeschreven heeft tenminste iemand ze gehoord. Hebben ze het geloofd? Geloven wij de beloften van welvaart, als die al klinken? Geloven wij de woorden van rijkdom in de vorm van zonen en dochters en vul maar aan de rijkdom in de vorm van medemensen, die met ons de samenleving vormen? Want ook wie geen zonen of dochters heeft kan rijkdom ervaren aan de medemens. En het is bekend: in de samenleving gebeurt van alles dat niet zou moeten gebeuren. Als er in de nieuwjaarsnacht meer dan duizend arrestaties plaatsvinden spreken we van een normale jaarwisseling, maar je kunt je afvragen of dat wel zo normaal is. In de samenleving gebeurt van alles dat niet zou moeten gebeuren, maar de samenleving heeft ook rijkdom in zich. Mensen kunnen samen heel veel en in deze tijden van economische achteruitgang, ik wil niet spreken van malaise want de tijd van Jesaja met misoogsten en dergelijke was wel even heel wat erger, in deze tijden van economische achteruitgang zou het wel eens kunnen zijn dat wij mensen weer veel meer met elkaar moeten gaan doen en dat wellicht ook leuk gaan vinden. Tegelijkertijd is het wel de uitdaging om de armsten onder ons niet verder te laten verarmen. Dit klinkt u wellicht wat links in de oren, maar dat is dan maar zo. Ik denk niet dat deze woorden van mij een reactie zullen uitlokken van een twitterende politicus.

Open je ogen, kijk om je heen. En zie wat er gebeurt. Sta op en schitter, als een ster aan de hemel. Er waren wijzen die een ster hadden gezien. Er waren misschien wel heel veel mensen die die ster hadden gezien, maar de wijzen gingen op weg. Wat zie je en wat doe je ermee? Wat zie je in moeilijke tijden aan goede dingen? Heb je er wel oog voor? De wijzen gingen op weg. En zij vonden het kind, het koningskind. Herodes blijft zitten waar hij zit, Herodes is dus ook niet een wijze in dit verhaal. De wijzen gingen op weg, zij

kwamen uit het Oosten. Wie in Oost-Nederland woont kan daar wat triomfantelijk bij kijken, bij de opmerking dat de wijzen uit het Oosten kwamen. Ik moet de geboren twenten een klein beetje teleurstellen. De opmerking van de evangelist Matteus dat ze uit het oosten kwamen betekent in eerste instantie dat ze kwamen van de opgang, namelijk de opgang van de zon. Daar waar de zon opgaat, daar kwamen ze vandaan. De zon gaat weliswaar op over Twente, maar gaat niet op in Twente. Daar waar de zon opgaat, daar kwamen ze vandaan en het is ook boeiend om te constateren dat Matteus hun namen niet noemt en ook niet hoeveel het er waren. Buiten de bijbel wordt in verhalen verteld dat het er drie waren, er is zelfs een legende van een vierde wijze, buiten de bijbel worden namen genoemd als Caspar, Melchior en Balthasar, in de bijbel komt dat allemaal niet voor. Wel dat ze in beweging kwamen na het zien van een ster, wel dat ze op weg gingen en zochten totdat ze hadden gevonden, en ook dat ze kostbaarheden gaven. Goud, wierook en mirre worden genoemd. Kostbaarheden die bij deze wijzen hoorden, bij deze koningen. Kostbaarheden, wijzen geven hun kostbaarheden. Waar de wijzen ook vandaan komen want de opmerking dat ze kwamen van de plek waar de zon opgaat is redelijk vaag. Hun namen worden niet genoemd, hun aantal niet, wel hun kostbaarheden. Wijzen geven hun kostbaarheden als het moment daar is, als het erop aan komt. Kostbaarheden, dat kan goud zijn, dat kan ook liefde zijn, dat kan ook aandacht zijn, dat kan tijd zijn. Dat kan kennis zijn. Wijzen herkennen tekens, zoals deze wijzen. Wijzen hebben niet direct iets met voorspellingen, wijzen hebben meer met tekens. Open je ogen, kijk om je heen. Zie wat God doet en heeft gedaan, zie het goede, het licht in het donker. Wijzen hebben daar oog voor. En wie zijn er in onze tijd wijs? Matteus noemt geen aantal en geen namen, dat geeft mij de gelegenheid om wat ruim te zijn in het noemen van wijzen. Martin Luther King was een wijze. Hij was vast niet volmaakt, hoewel ik geen fout van hem zou kunnen noemen. Mandela is een wijze. De mens die in beweging komt, de mens die van de kostbaarheden deelt, van de eigen kostbaarheden in welke vorm dan ook. Carla Middag is dus een wijze, net als Albert Noppers en Andries Sierink. Net als Manon Haverdings, Andre Straatsma, Corrie Grooters, Alie Timmermans en Tiny Siertsema. En alle mensen die vandaag afscheid nemen als ambtsdrager of pastoraal werker of doorgaan in hun functie of ermee starten, al die mensen mag je een wijze noemen. En nog veel meer. Ieder die in beweging komt om het goede te zoeken, ieder die deelt van de kostbaarheden bij het koningskind, die is een wijze. Ieder die het goede doet dus voor de medemens is een wijze. Open je ogen, kijk om je heen, wijsheid is aanwezig. Waar wijsheid is, daar is God ook.

Amen.